

Resultaten onderzoek yogadocenten (in opleiding) en yogastudio's / scholen

Er zijn veel leuke reacties binnengekomen op de resultaten van ons eerste onderzoek naar Yoga in Nederland in samenwerking met Yoga Magazine. Het vervolg onder yogadocenten (in opleiding) hebben we zelf uitgevoerd. Marjolein Odekerken heeft voor de Vereniging Yogadocenten Nederland dit onderzoek verricht. Er is een online enquête afgenomen waarop jullie flink gereageerd hebben; 457 yogadocenten (in opleiding) waaronder ook eigenaren van yogastudio's. We zijn dankbaar voor jullie medewerking en delen hier graag de eerste resultaten.

De Nederlandse yogadocent in beeld

De overgrote meerderheid van de yogadocenten is vrouw, woont samen/is getrouwd, is tussen de 30 en 64 jaar en twee derde heeft kinderen. Meer dan de helft heeft een HBO-opleiding afgerond en de meesten hebben een inkomen

beneden modaal (tot € 33.000).

Yogadocenten wonen verspreid door Nederland, het merendeel woont in Zuid-Holland. In Flevoland is het aantal yoga docenten het laagst. Er woont zelfs een gering aantal Nederlandse yogadocenten in het

buitenland, zoals in Frankrijk, België of Curaçao (2%).

De grootste groep heeft een opleiding tot yogadocent afgerond en geeft yogales (78%). Maar liefst 90% van deze yogadocenten zegt een erkende opleiding te volgen of gevolgd te hebben. Iets meer dan de helft is lid van de Vereniging Yogadocenten Nederland (52%) en 77 docenten zijn van plan om in de toekomst lid te worden (17%).

Yoga-ervaring

De yogadocenten beoefenen al een geruime tijd yoga. Bijna een kwart van de respondenten heeft 6 tot 10 jaar ervaring (24%), gevolgd door 11-15 jaar (20%) en 16-20 jaar (12%). Ervaring met lesgeven hebben de docenten grotendeels 1 tot 15 jaar; waarbij ook 11% aangeeft minder dan een jaar les te geven. Het aantal uur dat gemiddeld per week aan yoga wordt besteed, varieert van 6 tot 20 uur. Meer dan 8 op de 10 docenten beoefenen dagelijks of in ieder geval meerdere keren per week yoga voor zichzelf (dus niet als voorbereiding op een les of tijdens de les zelf). Dit doen ze over het algemeen gewoon thuis. Yoga speelt een grote rol in het leven van yogadocenten: 94% vindt dat yoga bij zijn of haar leven hoort en 91% zou yoga niet meer kunnen missen. De meeste yogadocenten geven tussen de 1 tot en met 5 jaar les.

Het lesaanbod

Hatha yoga wordt het meest gegeven (82%). Sporadisch worden Broga en Bikram genoemd.

Yogadocenten geven het vaakst reguliere lessen (die wekelijks terugkomen), waarna het geven van privéles, workshops in de eigen studio en het geven van lessen in de buitenlucht volgen (respectievelijk 95%, 47%, 44% en 36%). De yogalessen duren meestal 60, 75 of 90 minuten. De lessen zijn kleinschalig waarbij veelal in groepjes van 5 tot 10 deelnemers of 10 tot 15 deelnemers les wordt gegeven.

Yogadocenten zijn veelzijdig doordat ze zich niet alleen bezighouden met yoga

Meer dan de helft van de yogadocenten geeft niet alleen yogalessen, maar geeft ook regelmatig andere lessen zoals (baby)massage, intuïtieve ontwikkeling, mantra's en Pilates (56%). Gevolgd door meditatie/mindfulness (51%), coaching (33%) en ademtherapie (25%). Slechts in enkele gevallen bieden de yogadocenten ook (Ayurvedisch) voedingsadvies aan hun deelnemers (7%).

De yogastudio

De lessen worden vooral gegeven in een eigen yogastudio (53%) of in die van iemand anders (41%). Het minst vaak wordt er lesgegeven in een wellnesscentra/spa, hotel/resort of seniorenvereniging. Yogadocenten vinden bij het maken van de keuze om ergens les te

geven de volgende zaken belangrijk (in volgorde van het meest belangrijk): de kwaliteit van de lessen die er gegeven worden (74%), of er voldoende ruimte is (58%), de inrichting van de ruimte (56%), de filosofie van de yogaschool (42%) en of er erkende yogadocenten zijn (38%). Zelf geven yogadocenten ook aan dat de sfeer, een goede energie in de ruimte en de 'klik' met de eigenaar ertoe doet.

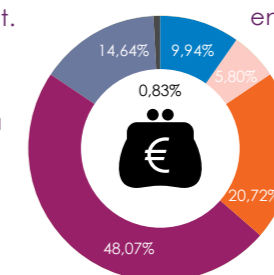
Inkomsten

Het lesgeven van yoga wordt door een kwart van de docenten gezien als een primaire bron van inkomsten. Iets meer dan een derde van hen ziet het als een hobby of roeping. Daarbij wordt het lesgeven ook gezien als een combinatie: wat in eerste instantie begon als een hobby, groeide uit tot een vak. 'Van mijn hobby, passie en roeping mijn werk gemaakt! Ik word er blij van om de mooie elementen van yoga aan anderen door te geven' 'In eerste instantie als iets wat me gegeven is en wat ik graag wil doorgeven aan anderen. Maar eerlijk gezegd zal ik er ook wat aan moeten verdienen' Anderen zien het lesgeven puur als ervaring, bijvoorbeeld in combinatie met de opleiding of als persoonlijke ontwikkeling. 'Als verdieping van mijn eigen yoga' De meeste yogadocenten worden betaald op basis van het lesgeld dat zij binnenkrijgen (52%) of op basis van een vast bedrag per les (47%) na het toesturen van een factuur.

Bij slechts een beperkt aantal yogadocenten spelen de inkomsten een minder belangrijke rol. Zij geven vrijwillig yogales (12%) of op donatiebasis (8%).

Lesprijzen

De prijs voor een reguliere les bij de yogastudio ligt over het algemeen tussen de €8,- en €12,- per uur. Een privéles is doorgaans duurder en wordt aangeboden voor bedragen van €30,- tot €60,-. Soms worden privélessen gratis aangeboden maar de bedragen lopen op tot €75,- tot €85,-. Het volgen van een workshop bij een yogadocent(e) ligt rond de €15,- à €20,- per uur, maar dit varieert en is onder andere afhankelijk van het soort workshop.

Financiën soms een heikel punt

De helft kan niet rondkomen van het inkomen dat zij verkrijgen uit het geven van yogalessen, waar slechts 10% zegt dit wel te kunnen.

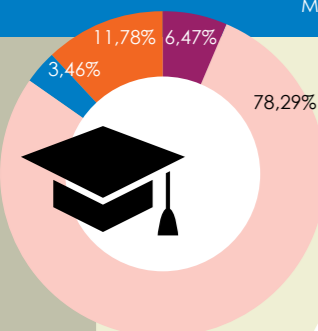
'Een beroep waar je moeilijk van kunt leven.'

Anderen hebben aanvullende inkomsten van yoga niet nodig vanwege inkomsten uit een andere baan (21%) of inkomsten van een partner, pensioen of AOW (15%). Ook zegt 6% rond te kunnen komen doordat zij aanvullende inkomsten hebben uit aan yoga-gerelateerde werkzaamheden, zoals workshops, coaching en meditatie/mindfulness.

Onderzoek Yogadocenten

Meer informatie is te vinden op www.yoganederland.nl/yogaonderzoekinNederland

Af ronding opleiding tot yogadocent(e)

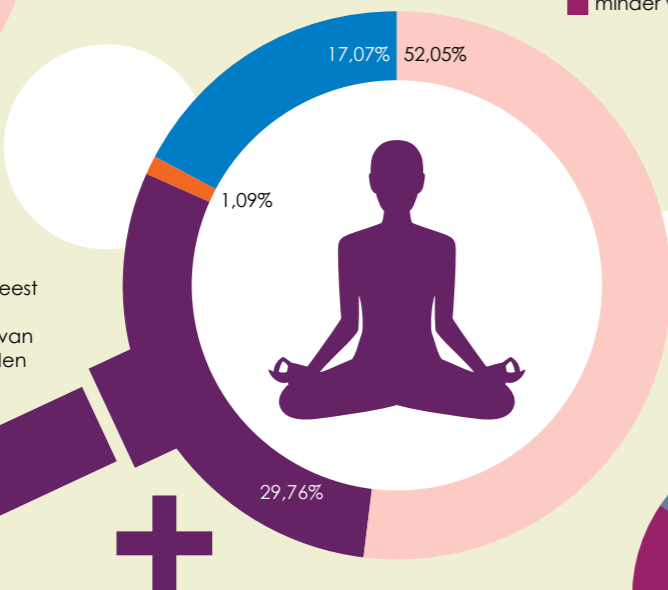
- wel afgerond en les gegeven
- wel afgerond en geeft les
- nog niet afgerond en les gegeven
- nog niet afgerond en geeft les

Doen aan yoga voor zichzelf

- dagelijks
- meermaals per week
- 1 keer per week
- meermaals per maand
- minder vaak, nooit, zeg ik liever niet

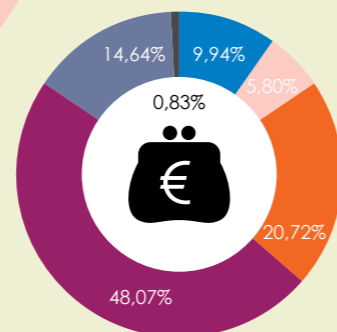
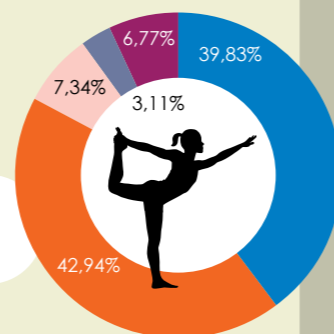
Lid van de VYN

- ja
- nee, nooit geweest
- nee, niet meer
- nee, maar wel van plan lid te worden

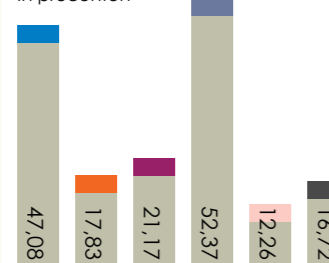
Kan de yogadocent rondkomen van yogales geven

- Ja
- Ja, met aanvullende inkomsten gerelateerd aan yoga
- Ja, met aanvullende inkomsten niet gerelateerd aan yoga
- Nee
- Anders
- Zeg ik liever niet

Betaling yogadocent

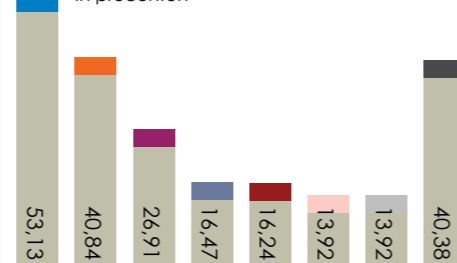
In procenten

- vast bedrag per les
- vast bedrag per uur
- vast bedrag per deelnemer
- lesgeld dat deelnemers betalen
- vrijwillig
- overig

Waar geeft de yogadocent yogales

In procenten

- in mijn eigen yogastudio/school/praktijk
- in een yogastudio van iemand anders
- in een buurthuis
- bij mensen thuis
- in een school
- in de buitenlucht (bv. park/strand/water)
- bij bedrijven
- anders

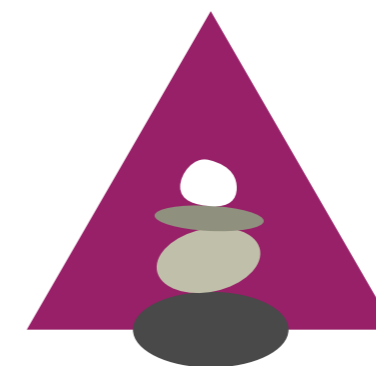
Het ondernemerschap

50% van de yogadocenten is eigenaar of mede-eigenaar van een yogastudio. Ze werken alleen of samen met één of meer andere yogadocenten, bijvoorbeeld die bij hen werkzaam zijn als ZZZP'er. Hoe lang de docenten al een studio hebben loopt flink uiteen. Zo is er een yogadocent die zes maanden geleden een eigen studio opende en zo zijn er anderen met meer ervaring die al jarenlang werkzaam in hun eigen studio (bijvoorbeeld al 37 jaar). De studio's verschillen in grootte en het lesaanbod onderling verschilt sterk. Er zijn yogastudio's die één keer in de week een les aanbieden terwijl andere yogastudio's ongeveer 40 lessen in de week draaienn. Ook is het gemiddeld aantal deelnemers in een week zeer wisselend. Sommige yogastudio's hebben per week bijvoorbeeld 1 tot drie deelnemers, maar ook zijn er studio's met 200 tot 300 deelnemers. Een uitschieter is een yogastudio met 480 deelnemers per week.

Veel studio-eigenaren hebben de vraag over het totale inkomen van de yogastudio per jaar niet ingevuld. Deze vraag lag gevoelig en respondenten wilden het liever niet zeggen of ze wisten het antwoord niet. Van de 158 studio-eigenaren die de vraag hebben beantwoord, generen de meesten minder dan €5.000,- aan inkomsten per jaar. Het geld dat wordt verdiend zijn ze vooral kwijt aan het betalen van de huur, bijscholing en de boekhouding.

Yogadocent en reclame

Iets minder dan een derde van alle yogadocenten zegt niet aan reclame te doen. Het aantrekken van nieuwe deelnemers is niet nodig, ze geloven dat deelnemers hén zelf vinden. Soms is er een derde verantwoordelijk voor het aantrekken van nieuwe deelnemers. Diegenen die wél reclame maken, doen dit het meest mond tot mond, gevolgd door het gebruik van social media, de eigen website, proef- en kennismakingslessen en het uitdelen van flyers. Het gebruik van social media is populair, vooral Facebook. Social media wordt niet alleen gebruikt voor het maken van reclame maar ook om te netwerken en gezondheidsgerelateerde informatie te zoeken.

*Ik heb van mijn hobby,
passie en roeping mijn
werk gemaakt*

Concurrentie

Tegenwoordig is overal wel een yogastudio of yogadocent in de buurt te vinden. De helft is van mening dat ze een beetje concurrentie ondervinden van yogadocenten en yogastudio's en slechts een kleinere groep van 2 op de 10, ondervindt concurrentie van andere beroepen zoals fysiotherapeuten.

Vervolg

De overige enquêtevragen betroffen de kwaliteit van yoga. En jullie hebben uitgebreid gereageerd op de open vragen. Hier komen we in een vervolgartikel op terug. Met deze resultaten bekijken we of we ook een vervolgonderzoek kunnen doen middels interviews. Een aantal van jullie heeft in de enquête hiervoor al contactgegevens achter gelaten. Het is in ieder geval duidelijk dat de kwaliteit van yoga een onderwerp is wat iedereen bezig houdt. Wordt dus vervolgd!

PR commissie VYN

Marjolein Odekerken (onderzoeker)
Maroesja Grabijn